

EL PALLARSA

DIARIO DE LA NOCHE

REDACCION Y ADMINISTRACION

Talleres Tipográficos de SOL & BENET
PLAZA DE BERENGUER VII
TELÉFONO, NÚMERO 34

ESQUELAS, ANUNCIOS Y RECLAMOS,
SEGÚN TARIFA

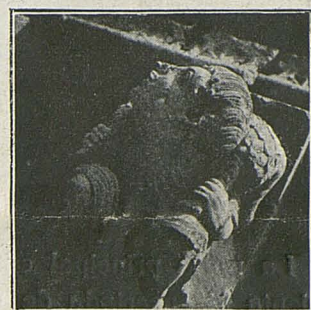
Año XXIII

Lérida, Lunes, 17 de Junio de 1918

Número 7786

L' ANTIGA SEU DE LLEIDA MONUMENT NACIONAL

Va vindre a la vida l'hermosa Seu lleidatana com a concreció d'un sentir del poble catalá, com a cristallització d'un altíssim ideal. Tots els pobles que trevallen, que s'mouen, que lluiten per alts ideals, fant florir en pedra, com expressió d'un voler que perduri, la poesia que 'ls grans moviments col·lectius porten sempre en ses entranyes. Filla d'un d'aquests moviments, filla d'un gran ideal del poble catalá es la nostra vella Seu.

A principis del segle VIII els alarbs invadiren tota l'Espanya, i se trovaren front a front dos grans idea's, el de la mitja lluna i l de la Creu. Grops petits de cristians empengueren la reconquesta. La reconquesta de la nostra terra catalana es completament independenta de la del demes terreny iberic i de un altre caracter.

Per allá al 714, data que no está ben comprovada, caigué Lleida en poder dels alarbs.

Tan aviat com aquestos dominaren Catalunya naixeren allí aon les condicions de la comarca ho permetia, nuclis de cristians que lluitaren contra 'ls moros. Aquestos nuclis consolidats foren los comtats d'Aussona, Barcelona, Urgell, Cerdanya, Girona, Ampurdá, etc., etc., els que, axamplant-se fins a unir-se, formaren la nacionalitat catalana.

¿Quin ideal movia a aquella gent? la fé en Cristo solzament; i aquest ideal lo veiem que va cristallitzant en los Monastirs de Sant Joan de les Abadeses, Ripoll, Poblet, Santes Creus. Ideal que creixia en la lluita, fentse mes cristiá i mes patriotic, i que com mes entrevancs trovava mes calor hi havia en les empreses, enlairantse més. Lleida va ser en aquella lluita un gros obstacle. Els alarbs enamorats d'aquest bé de Deu d'horta s'hi encarinaren i posaren fondes arrels, defensant aquest petit paradís amb tot empenyo. Aixó feia que l dels nostres fos mes gran; i quan promesa la filla del rei Ramon d'Aragó, Petronila, al Comte Ramon Berenguer IV se juntaren federativament les dos nacions, fou arribada l' hora de reconquerir Lleida i l' any 1149 deixá d'esser mora. Fou lo fet capdal de la reconquesta de Catalunya, i efectuat, varen esclatar tots los entusiasmes d'aquell poble, tota aquella fé que 'ls movia, tot aquell altíssim ideal que niava en son cor, varen cristallitzar en pedra, varen florir poéticament, i vingué a la vida la Seu nostra.

Obra es de tot Catalunya, lo nostre poble hi va inter-vindre directament, allí hi ha encara l' esperit que va volguer que fos la Seu de Lleida la representació viventa de la grandiositat de son moviment, de la bondat de son ideal i mostra de la seua riquesa.

L' any 1205, lo dia 22 de Juliol fou colocada la primera pedra, a presencia del Rei Pere II d'Aragó, lo Comte Armengol d'Urgell i l' Bisbe Gombau de Camporells, es-

sent Pare Sant Inocenci III. En commemoració del fet s'esculpí una lápida que va ser engastada en una de les columnes del presbiteri del costat de l'Evangeli. Diu textualment aquesta lápida: *Anno Dni : M : CC : III : et : XI. Kal. Aug. et sub Dno. Inocentio Papa III. Venerabili Gombaldo huic Ecclesie Presidee, Inclitus, Rex Petrus II et Ermengaudus Comes Urgellen. primarium istius fabricae lapidem possuerunt, Berengario Ob... con... s. operario existente. Petrus Dercumba... M... er fabricator.*

Lo dia 31 d'Octubre de l'any 1278 va consagrar lo temple lo Bisbe D. Guillem de Moncada, sent Rei d'Aragó Pere III; aquest fet quedá també consignat en un'altra lápida que diu aixís: *Anno Dni. M. CC. LXXVIII. II. Kalend. Novem. Dnns. G. de montecateno IX Epus. Ilerd. consecravit hanc Ecclesiam et concessit XL dies indulgentiae p. omn. octav. et constituit ut festum Dedicationis celebretur semper in Dica. Pa. pt. festum. S. Luchae.*

L'antiga Seu de Lleida, ademés del temple, te uns claustres que 's varen començar a principis del segle XIV i un campanar fet a principis del XV.

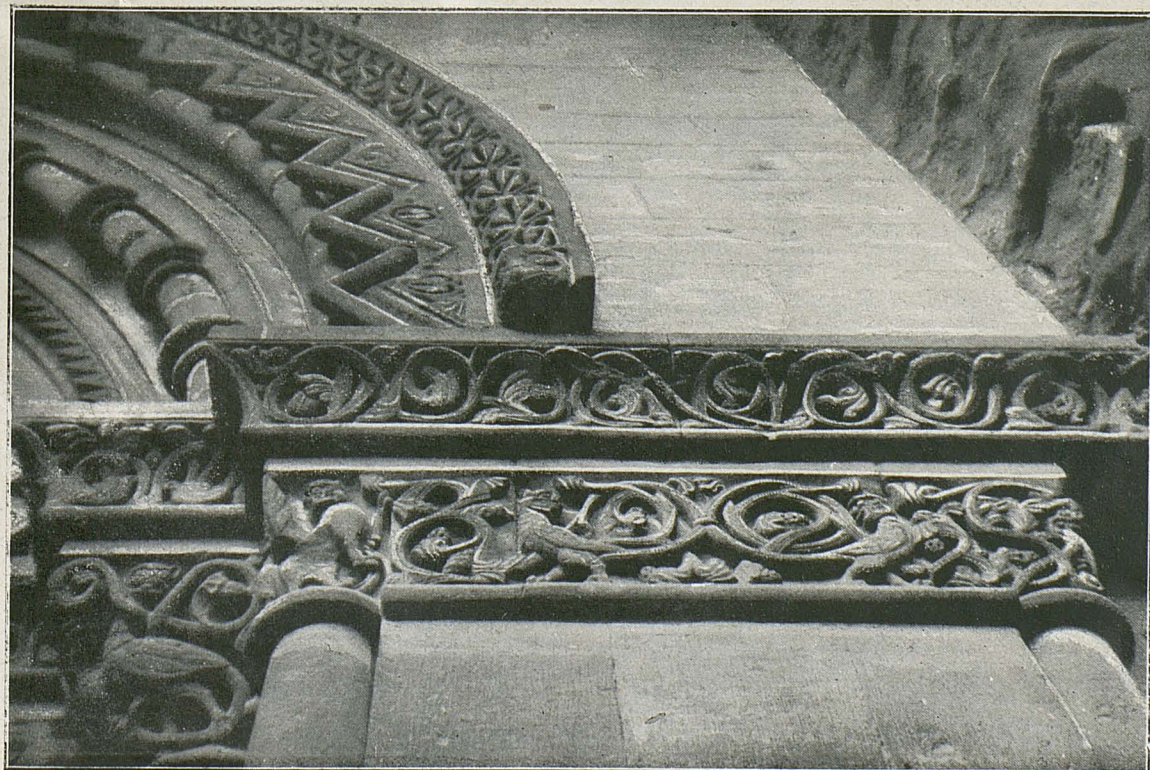
Lo temple, orientat de sol ixent a sol ponent, es d'admirables proporcions. Te quatre naus, la major, la transversal (fent creu llatina) i dos laterals de la major. La nau major te 60 metres de llargada, 13 d'amplada i 19 d'alçada; la transversal 45 metres de llargada per la mateixa amplada i alçada, i les laterals 30'25 metres de llargada per 7'60 de amplada i 10'42 d'alçada.

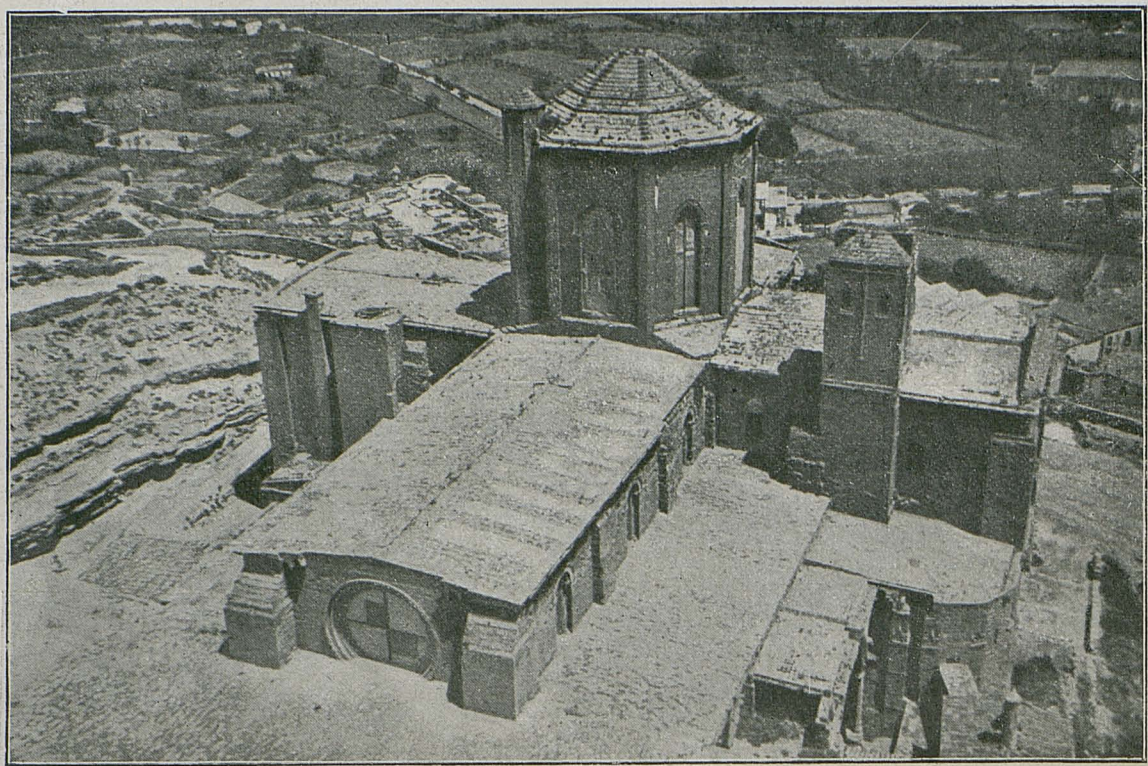
A damunt del creuer s'alça lo cimbori, que és una maravella d'esbeltesa. Amb senzillesa que encanta se passa del quadrat del creuer al vuitavat del cimbori, mitjansant unes trompes còniques o *peixines*, i sense adorno de cap mena que disfresse los carregaments. En cada costat un llarc finestral, que 's correspon amb un altre exterior. Cada finestral te gran varietat de columnes al mitg, lo uns dos i altres una, que rematen totes amb airosos arquets.

Los finestrals del cimbori son ja apuntats, los de les naus del temple romanics, pels uns i pels altres, i pels grandiosissims rosetons que hi ha en les fatxades de les naus major i transversal se filtrava per vidrieres de colors una llum esplendent; no és pas possible imaginar una il·luminació natural més escaienta ni més sonmiadora.

Les naus laterals están separades de la major per sis pilans, de basaments atics, compostos cada un per un de setze columnes, acoblades de dos en dos, i mes dobles les devanteres que aguanten los nervis de les bóvedes de les naus; nervis enllaçats per un rosetonet en cada clau, essent marcadament morescs los tres primers que 's troben entrant per la porta principal.

Les portes que donen accés al temple son; la principal i dos petites en la nau major i laterals desde 'ls claustres, la de Sant Berenguer en la fatxada Nord de la nau transversal, i la de l'Anunciata en la fatxada de Mitgdia de la mateixa. En el mitg mateix de la nau lateral del costat de l'Epistola hi ha lo millor de tot lo monument; la Porta dels Fillols, que te aquest nom per la costum de passar per ella a l'anar a batejar la canalleta, és una obra d'art bizanti per a la que, a l'admirar-la, no s'trova calificatiu apropiat per ponderarla; no es possible fer altra cosa que extassiar-se. Molt ben conservada, és i ha set lo model de moltes portes de grans temples, entre altres de la Catedral de Valencia i de l'Almudena de Madrid. Damunt de sis columnes hi han uns capitells i unes arquivoltes quals adorns semblen talment un brodat; entrelleços, monstres, angelets, un cavaller armat, a cavall i traspasant amb la llança a un lleó, se destaquen entre 'ls motius ornamentals. De unes proporcions armòniques, fá l'efecte de plana.

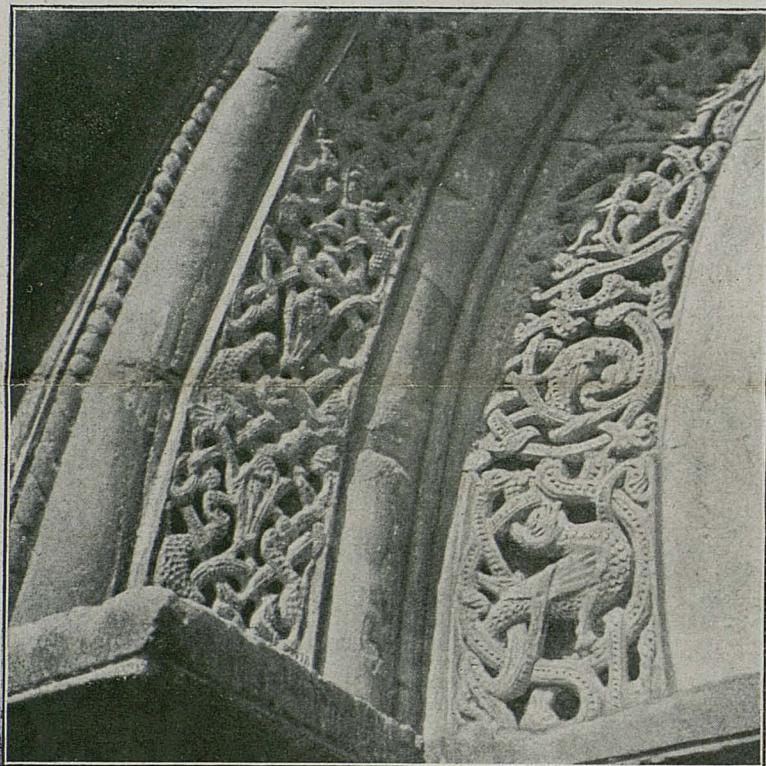

La porta principal es del mateix estil, però no tant escaienta ni inserada de proporcions.

La Porta de l'Anunciata també n'és ben hermosa. Se l'enomena aixís per haver-hi dos capelletes, apoiades en los frisos, a nivell dels capitells, tan altes com les perfectes arquivoltes de la portalada i buidades en la paret, l'una per a la Mare de Deu i l'altra per l'Arcangel Sant Gabriel; i més amunt, de l'una capelleta a l'altra, davall de la cornisa, com un adorno més, la salutació *Ave Maria gratia plena Dns tecum benedicta tu in mulieribus* en ben buidades lletres majúscules bizantí-gòtiques.

La porta de Sant Berenguér és la més senzilla de totes.

En l'interior del temple la varietat de capitells es immensa. Escenes del Antic i Nou Testament, fullatges, entrelleços, lluites, monstres, escenes populars, capitells classics, etc. Sepulcres, capelles; la més notable, hermosíssima, la

de Requessens, entrant per la Porta dels Fillols a ma dreta; son dignes de ser admirades les de Moncada, Colom, de Sant Joan, de Cescomes i d'altres i altres.

Davant del temple hi han los Claustres. Al costat de Ponent. No's pot precisar ben bé la fetxa de sa construcció; a principis del segle XIV. Se sap que l'any 1310, en 21 d'Agost, va concedir de les canteres de Gardeny 6.000 pedres somadals lo Rei Jaume II; que 'l Bisbe Ponçe de Villamur (1322-1324) va pendre a mútuo 70.000 lliures i va vendre bens propis i de l'Iglesia; que 'l Bisbe Arnaldo de Cescomes (1327) va disposar cuestacions, i aixís se va anar fent fins a ser acabada l'obra.

S'hi entra per la Porta dels Apostols en la que hi havían l'estátua de la Mare de Deu del Blau, les de 12 Apostols, 68 estatuetes en les arquivoltes i 8 als costats de l'hornacina de la Mare de Deu.

Cada costat del claustre te 48 metres de llarc i 15 d'alçada, per 9 d'ample.

No es pas al mitx mateix del temple. Probablement obligats los constructors de la Catedral per l'accidentalitat del terreny, donada l'orientació del temple, tingueren de posar los claustres aon ni era costum ni hi són en lloc; davant de l'iglesia, i, no en lo centre, sinó en un costat. Aixís resulta que són d'una originalitat sorprenenta, puig ni són rectes ni esquadrats, ni les arcades tenen la mateixa amplada, ni 'ls matxons i columnetes son iguals, però hermosos i grans com ells sols, sense que res faça mal a la vista.

Son d'estil gòtic amb reminiscencies mudejars; les arcades amb ogives festonejades de serres en zig-zag, cor-

des retorçudes i 'ls capitells amb sos entrelleços recorden desseguida, sense ser-ho, aquell estil. Les arcades, tres per costat dins del pati, no són pas iguals, ni la desigualtat és simétrica; és molt més ampla l'arcada esquerra del costat d'Orient, i la dreta més estreta que la del miij; potser es deguda aquesta disposició a voler donar més fácil accés o visualitat a la porta principal del temple.

En el costat Nord del Claustre hi ha l'entrada a la sala Capitular. Té una portalada, quals adornos del renaixement, senzills i ajustats, la fan airosa i simpática; a la paret, capets d'homes i d'angelets, lo fullatje característic i dos calaveres; la de l'un costat encaçada i l'altra de perfil, rematant los adornos; a dalt una bonica capelleta.

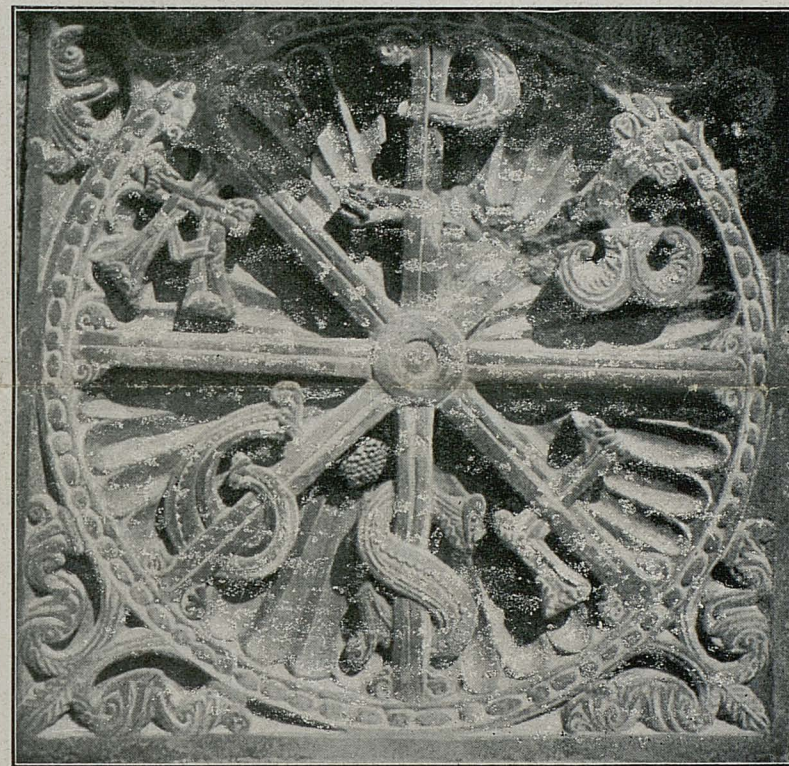
Al angul dels Claustres oposat a l'iglesia s'axeça lo campanar. Data de últims del segle XV.

De parets de 4 metres de gruix, te 75 metres d'alçada. Fins a la campaneria hi ha un tram d'escala de 134 graons; de la campaneria a les campanes de les hores, 60, i fins a dalt de tot un altre tram de 40. Total 234 graons.

Hi ha noticies de que Guillém Colivella lo va fonamentá i alçá (1391 a 1408), i Carles Golter de Ruan, lo va acabar (1410 a 1416).

Del reloje, en lo f.º 95 del antic còdic «Registrum diversorum» vulgarment enomenat «Paperots» ja es parla dels capitols que feren la ciutat i lo honorable Capítol de la Seu per a fer sonar lo seny de les hores. En el «Llibre dels Concells generals» any 1587, f.º 41, també 's parla de fer-lo tocar per tenir desbaratada l'armonia.

La campana major de les hores, fou batejada *Silvestra*.

Te 2 metres 8 centímetres de diàmetre i pese 160 quintás. Dóna lo do regrave. La dels quarts, es la *Mònica*, de 90 centímetres, dona lo sol grave.

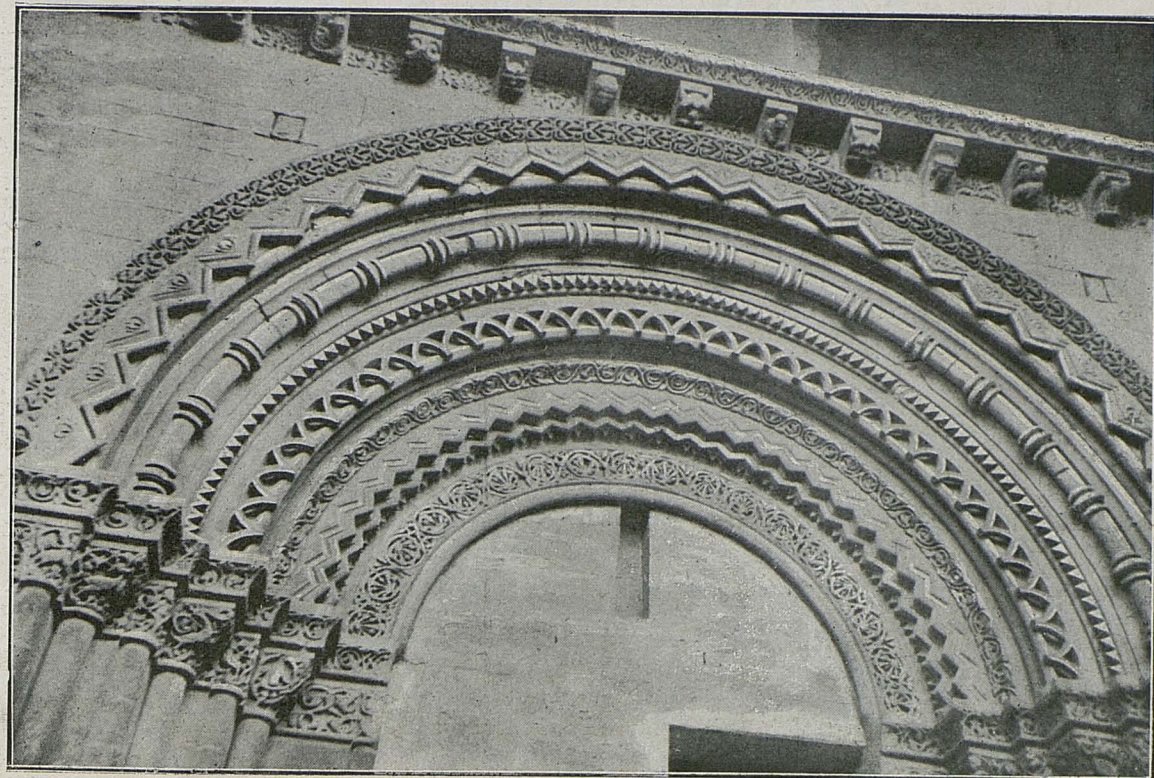
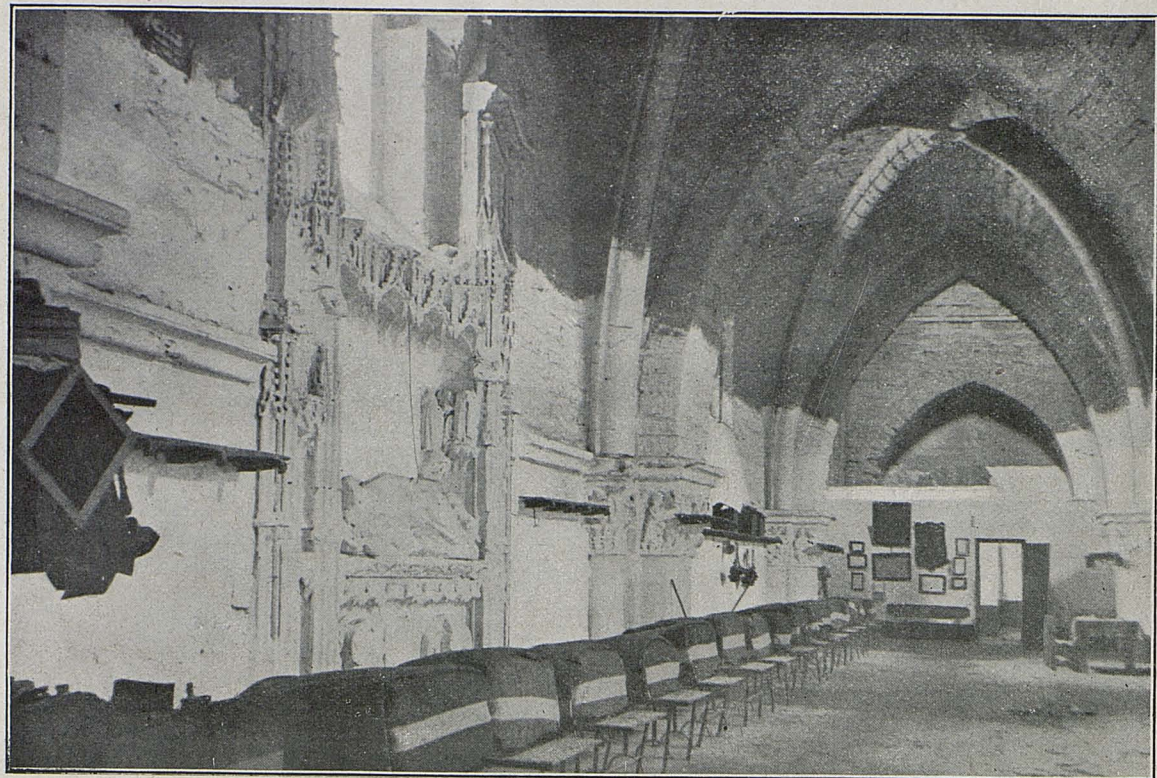
L'estil del campanar es gòtic i d'ell se va pendre model per a fer lo célebre *Miquelet* de Valencia.

La situació i emplaçament de la Seu antiga es verament privilegiada. A dalt del unic turó que hi ha en miij d'aquestes fecondes planicies d'horta s'alça 'l monument, esbelt, limpió, sense res que l'estorbi, donant fesomia propia a la ciutat de Lleida amorosament aclofada al seu voltant.

Sa bellesa i sa historia son honra i gloria de la nostra terra.

Inductablement es l'arquitectura la manifestació artística del home mes monumental en lo sentit de grandiositat; per això en ella 's destaquen molt més la manera de ser dels pobles i l'influencia de totes les seus costums, de la

seua vida tota. Per això té tanta importància la nostra maravellosa Seu antiga.

Va ésser construïda, per un poble influenciat per dos sentits artístics, l'arab i l' cristià; lo primer vençut, fugitiu, però latèn encara, l'altre, sense fixesa, puig anava passant l'estil romanic-bizantí i se iniciava 'l gòtic. Axis resulta que essent la Catedral vella del període denominat de transició del romanic al gòtic, tenim manifestacions en ella de romanic-bizantí en la plenitud d'estil, manifestacions de la major bellesa que s'hajie pogut obtindre, i al costat, se veu com apunta 'l gòtic, com se desenrotlla a mida que l'època avança, com mostra son esplendor, com comença a néixer l'estil renaixement.

Podem fer amb orgull l'afirmació de que, arquitectònicament, tenim en la Seu antiga de Lleida la millor Cate-

Se disputaren la corona d'Espanya, Felip, duc d'Anjou i l'arxiduch Carles d'Austria. Catalunya en massa prengué partit per l'arxiduch salvo contades excepcions. Lleida fou de les primeres en significarse. Va ser bloquejada i setjada, presa per assalt i destruïda lo Novembre del any 1707.

En el lloc de la ciutat hi alçaren los de Felip V lo castell dominador, i a dintre quedà presonera l'hermosa joia de la nostra Seu, sense culte, sense llibertat, sense vida pròpia, convertida en quarter.

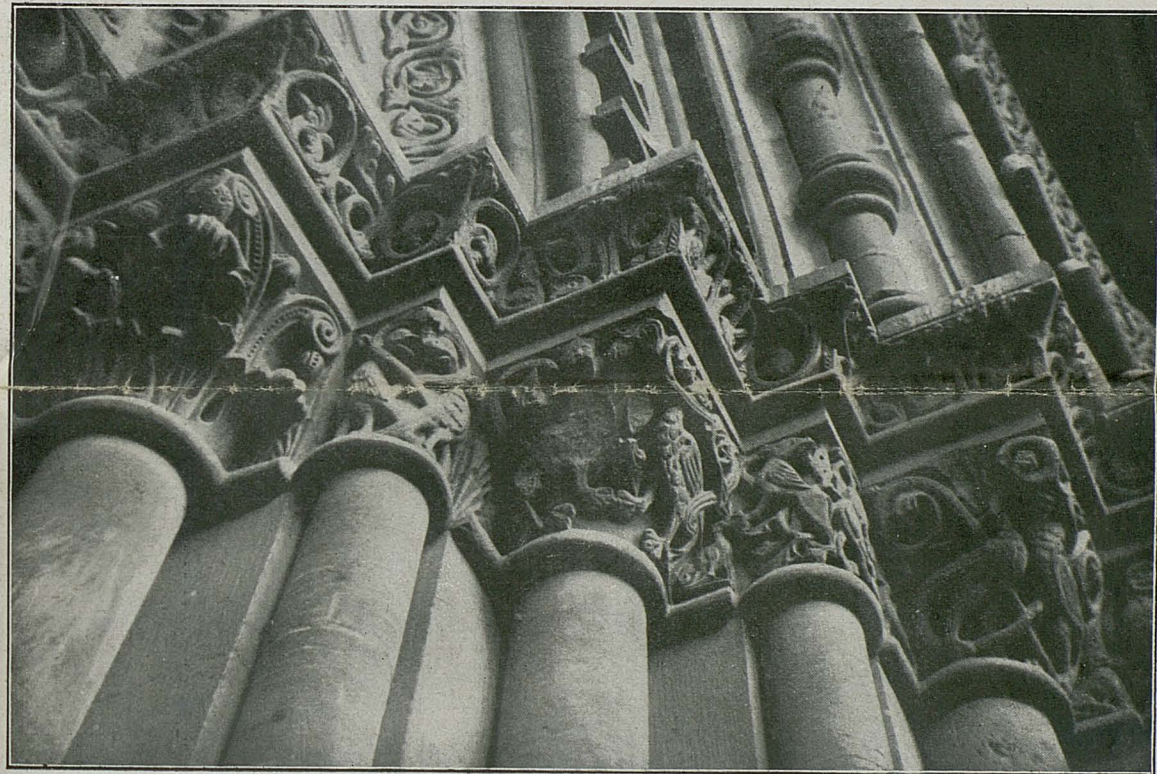
Es lo nostre símbol. Representa la nostra ànima, representa l'esperit català.

I encara segueix representant-lo. La personalitat catalana, l'esperit català abatut i malmès per aquelles pedregades rebrote avui de nou amb vida nova, mes ufana que

truçió d'un quarter per l'allotjament de les tropes de la Catedral, ja que té consignades en pressupost les pessetes pera adquirirlos, i 'ls propietaris, per amor a Lleida, per carinyo i veneració al gran monument nostre, no han de donar, per sa part, mes que facilitats.

I fet això, construïts quarters nous ¡quina joia! vos assombrareu al veure l'antiga Seu sense 'ls fabrics, parets ni trebols que ho enreden; jo ja ho veig, quina amplitud de naus, quina grandiositat, quina maravellosa ¡quina admiració de propis i estranys!

Completem l'obra començada; ajudemhi tots, uns per patriotisme, altres per amor al art, qui no sentí ni l'una cosa ni l'altra, si això es possible, que ajudi per humanitat, pera donar als soldats allotjament adequat, decorós, propi, racional, i si això no 'l mou, que 'l mogui l'egoisme, per l'

dral del món d'aquesta època i de que en ella hi ha manifestacions superbes de casi tots los estils d'arquitectura, essent un complet històrial.

La bellesa es inmensa, es única.

Sa història té per a nosaltres un valor representatiu extraordinari puig que les seues dissorts històriques corren parelles amb les dissorts històriques de Catalunya.

L'antiga Seu de Lleida creixia mimada quan la vida de Catalunya era gran, era intensa, era pròpia. Va ser ho tant que n'era la predilecta. Aixís va continuar fins al sigle XVIII en que occurriren fets que al befarla, destruïnt-la i convertint-la en quarter i presonera entre muralles, amaganilla a la vista de tots, li donen lo valor representatiu de la Catalunya sense furs, sense llibertats, sense dret ni fesomia pròpia.

mai, i torna per sí mateixa, per lo seu, per la seua capacitat jurídica; vol ser germana pròpia de les demés nacions de l'Espanya gran; i comença a caminar sola, comença a ser respectada per lo seu treball, per la seua vida, lo seu seny comença a imperar, Catalunya aixeca 'l cap amb orgull i fent obra patriòtica referma sa pròpia personalitat. També la Seu antiga de Lleida revifa, comença com Catalunya a ser coneguda i estudiada, i per això, estimada i admirada, comença a ser respectada per lo seu valer artístic grandios, comença a tindre personalitat pròpia, se li reconeix ja lo que ella es, comença sa rehabilitació, ha esdevingut «Monument Nacional».

Es lo primer pas. Ara lo nostre Ajuntament, de quina cultura, de quin patriotisme, de quina dignitat no s'en pot dubtar, complirà l'ofertament fèr dels terrenys per a la cons-

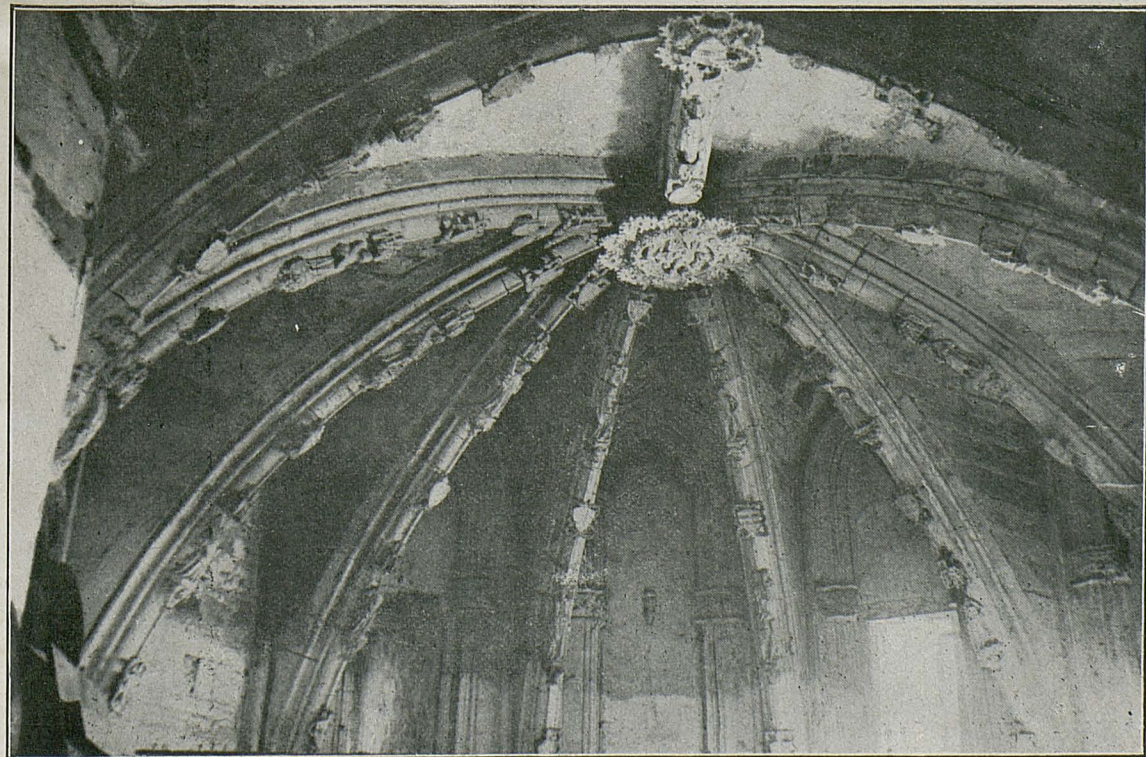
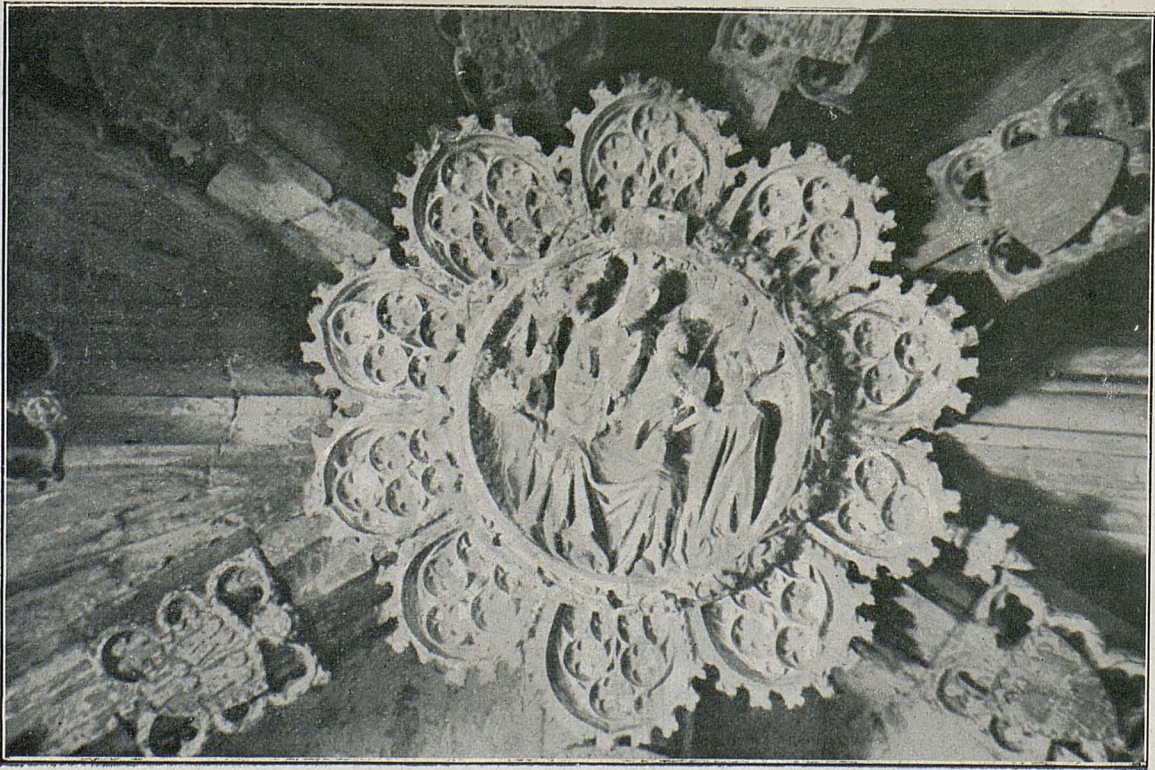
utilitat que la restauració de la Catedral i 'ls nous quarters portaran a Lleida.

Obrim lo cor de bat a bat a l'esperança.

¡Gloria al gran monument, a la nostra antiga Seu!

MANEL HERRERA I GÉS.

Nota dels clixes del mateix Sr. Herrera: Lo Campanar.—Frisos de la Porta dels Fillols.—Panoràmica del temple, cimbori i primer campanaret.—Absis de la nau major i de les capelles de Moncada i de Colom.—Detall de les arquivoltes de la Porta de l'Anunciata.—Porta de l'Anunciata.—Christmón.—Dos detalls de capitells de la mateixa Porta.—Nau lateral del costat del Evangeli i sepulcre de Berenguer de Gallart.—Arquivoltes de la Porta dels Fillols.—Capitells de la Porta dels Fillols (esquerra i dreta).—Capella de Requessens.—Clau de la boveda de la Capella de Requessens.

LA SEU ANTIGA

REMERCIAMENT

Els treballs començats quinze anys en- rera pèl «Centre Excursionista de Lleida» encaminats a que fos declarada Monument Nacional la nostra antiga Seu s' han vist suara plenament compensats.

Per fi, la ciutat del Segre i els aimants del art, els qui amb mes afany han vingut fent gestions per a conseguir ço que constitueix un acte de veneració i de respecte a les belleses que enclou la maravillosa obra que s' alça en el cim de nostra urb, han conquerit lo que desitjavan.

Els tràmits burocràtics; la poca cura que han posat en quant diu referència a fomentar l'educació artística del poble els governants que s' han succeït en el Ministeri d' Instrucció pública han estat les causes principals de que s' fés esperar la resolució favorable de un expedient que si altre fonament no tenia, era ben be prou per a que no s' demorés la tramitació llur, el tractar-se de retre culte a la tradició que simbolitza la administració fàbrica.

Ha calgut que ls nostres homes fossin cridats a la governació de l' Estat per a que puguessim veure coronats per l' èxit aquells treballs i aquelles gestions a que s' varen entregar sedollats del major entusiasme els benemèrits ciutadans a que avans ens referíam; treballs i gestions que ha secundat amb no menys carinyo la Junta restauradora de l' Antiga Seu, quals individus, alguns d' ells especialment, han significat, en tot moment, son fervorós desig envers la consecució de un ideal noble i patriòtic.

Recordem-nos de l' activa propaganda feta pèl culte capità de l' Exèrcit, fill d' aquests ciutat, D. Josep Martínez Vallespi, en innombrables ocasions; recordem-nos de les monografies escrites per nostre

amic i concitadà l' advocat i membre de la esmentada Junta En Manuel Herrera i Gés i de les mocions presentades per ell mateix als Congressos excursionistes i d' art cristià català, i de sa utilíssima guia per a visitar la Seu, premiada en els Jocs Florals; recordem-nos de les iniciatives desenrotllades amb la confiança que dona la persecució d' una justa causa, per quants s' estimen les coses que s' relacionan amb el conreu de les arts, i de modo especial de l' erudit Canonge Dr. Gaya, que ha pronunciat eloqüents parlaments enlairant les belleses que aresora la vella Catedral; i, al recordar-ho, fem-los el merescut honor d' aplaudir-los i de remerciar-los ja que an ells i a ningú mes que an ells es deu que arribés l' hora de la reivindicació, senyalada quant ocupá recentment el departament d' Instrucció nostre volgut amic En Felip Rodés, que tant s' interessà en que s' portés feliçment a terme el reiterat père de la ciutat de Lleida.

Però, no fòrem pas reflexadors del comú sentir si desde aquestes planes no fem constar nostre agraïment, el de tots els lleidatans, al actual Ministre d' Instrucció, Sr. Alba; al gelós Bisbe, Dr. Miralles, que amb sa personal intercessió propiè les Academies de Bells Oficis i de Sant Ferrán i de la de l' Historia, ha lograt que s' informés ràpida i favorablement l' expedient de declaració de Monument Nacional, encallat temps ençà, i al il·lustre President del Consell de Ministres, Don Antoni Maura, per quant ha demostrat veritable empenyo en que s' arribés a la honorificació de nostra preuada joia.

A tots nostra felicitació, i a la ciutat de Lleida per la meritoria distinció de que, merescudament, se la fa objecte.

NOTICIAS

La temperatura ha sufrido algun descenso, habiendo transcurrido el día de hoy con firmamento encelajado y luciendo el sol a intervalos.

El río Segre ha experimentado aumento en el caudal de sus aguas, debido sin duda alguna al temporal de lluvias reinante en la parte alta de la montaña.

En el juicio celebrado esta mañana en la Audiencia, ante el Tribunal del Jurado, contra Daniel Baquero Moreno, por supuesto delito de homicidio, el Fiscal, después de la prueba, que ha resultado favorable al procesado, ha retirado la acusación, dictándose por la Sala auto de sobreseimiento libre, siendo puesto aquel en libertad.

En el término municipal de Lladurs fué sorprendido cazando un sujeto desconocido que se dió a la fuga sin poder ser detenido y dejando abandonada la escopeta que usaba.

La guardia civil se incautó del arma, presentando la correspondiente denuncia al Juzgado.

En la madrugada del día 13 y en el tren en que viajaba de Barcelona a San Sebastián, entre las estaciones de Tárrega a Almacellas, se le extravió o le fué sustraído a doña Carmen Iturralde un bolso de mano. Siendo de mucho interés para la misma recuperar, no el dinero que en él llevaba, sino las llaves, papeles y demás objetos, sin utilidad para nadie, se ruega a la persona que los hubiera encontrado, los entregue en la Administración de este periódico, en donde será gratificada.

El guardia municipal que durante la madrugada de ayer prestaba servicio en la plaza de Mosen Cinto, vió a un sujeto que llevaba un saco al hombro.

Sospechando que dicho saco procedía de algún robo, el agente de la autoridad dió el alto al mencionado individuo, quien huyó abandonando su carga y sin poder ser detenido.

Reconocido el saco, contenía media cuartera de trigo, con la envoltura de José Pons, Reus, y además dos cajas con varios instrumentos de dibujo.

El hecho se denunció al Juzgado.

Los créditos de Ultramar que han de ser satisfechos durante esta semana, correspondientes a esta provincia, son los siguientes:

227, Pobl de Ciérvoles; 265, Tudela; 257, Arfa y 258, Arseguell.

A las once y media de la mañana de ayer dos individuos llamados Ramón Mesalles Sanjuan y Tomás Estrada Muñoz se maltrataron en la Plaza de la SI.

La cuestión fué motivada por deberle el segundo al primero una cantidad.

Los contendientes fueron denunciados al Juzgado competente.

El Diputado a Cortes por Solsona, D. Daniel Riu, ha remitido al Sr. Presidente de la Diputación el siguiente telegrama:

«Publicado hoy R. O. declarando Monumento Nacional antigua Seo conforme tenia recomendado. Celebro satisfactorio resultado y felicito Comité por éxito obtenido. Saludos».

El Sr. Rovira ha contestado con otro telegrama, agradeciendo al señor Riu sus gestiones y rogándole transmita al Ministro de Instrucción pública el reconocimiento del Comité por la solución del expediente en la forma deseada.

Ayer regresaron de Madrid los señores La-Rosa y Pujol Presidente y Secretario del Gremio de fabricantes de aceite, que fueron a la Corte al objeto de tomar parte en los trabajos de la Asamblea de Aceiteros españoles.

Los mencionados representantes, con quienes hemos tenido el gusto de hablar, vienen muy satisfechos del éxito alcanzado en la Asamblea, así como de las concesiones hechas por el Gobierno y en especial por el Ministro de Fomento y el Sr. Ventosa, dando mayor amplitud a la exportación de nuestros aceites al extranjero.

El próximo domingo los comisionados darán cuenta de sus gestiones, a cuyo efecto se reunirán los agremiados en el Circulo Mercantil.

Por R. O. fecha 14 del actual ha sido adjudicada a don José Antonio Rodés, vecino de esta ciudad, la subasta de los acopios de piedra para reparación, explotación y firme de los kilómetros 3 al 12 de la carretera de Balaguer a Tárrega.

Las subastas de objetos procedentes de embargo celebradas ayer por la Junta

de Cequiaje, ha sido adjudicada a don Francisco Luca, por la cantidad de 132 pesetas en conjunto.

La guardia civil del puesto de Almar denunció el jueves último ante el Alcalde al vecino del pueblo de Nadra (Huesca), José Llumbanés Sorigué, que guardaba un ganado que sin tener la debida autorización pastaba en las cunetas de la carretera de Lérida Pont de Suert.

La «Asociación Gremial de Fabricantes de Aceites de Oliva de Borjas Blancas y su Comarca», dirigió ayer al Diputado por dicho distrito, don Francisco Maciá, el siguiente telegrama:

«Interpelación mañana insista pedir amplia exportación sin depósito alguno. Acuérdese, durante tres meses no verificado ventas en Borjas, suplica aumentar tasa aceites Urgel, comarca preséntase cosecha exorbitante; de poner trabas exportación causará grandes perjuicios agricultores. — Por Gremio constituido, Navés, Valeta, Céster».

Ha sido nombrado oficial de la Sucursal del Banco de España en esta plaza don Julio Manteca, que ejercía el cargo de oficial secretario en la Sucursal de la provincia de Orense.

La Dirección general de primera enseñanza ha declarado admitidas a las oposiciones a sueldos de 2.000 pesetas, a las siguientes maestra de esta provincia:

Doña Emilia Fabra Pallarés, doña Agustina Martínez Espar, doña María de P. Ricón Marco y doña Carmen Aleu Pifarrré

El gobernador, como presidente de la Junta provincial de Subsistencias ha ordenado a los Ayuntamientos que el primero de cada mes le envíen un resumen general de las altas y bajas en sus respectivas localidades de las existencias que tienen dada cuenta a dicho centro.

Háceles presente que no está dispuesto a tolerar la apatía que se viene observando por parte de algunos Ayuntamientos, proponiéndose castigar con todo rigor la inobservancia de lo mandado.

Durante la última semana, las Sucursales de la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros en esta provincia, realizaron las siguientes operaciones:

Lérida: Imposiciones, 78.829 pesetas; reintegros, 79.928 id.

Tárrega: Imposiciones, 16.880 pesetas; reintegros, 16.126 id.

Balaguer: Imposiciones, 60.840 pesetas; reintegros, 33.193 id.

Cervera: Imposiciones, 19.338 pesetas; reintegros, 16.668 id.

Seo de Urgel: Imposiciones, 2.664 pesetas; reintegros, 6.700 id.

Juntas abrieron 38 libretas nuevas.

Caja de Ahorros y Montepío de Lérida. — El resumen del balance semanal que termina en el día de la fecha es como sigue:

Ingresos o cobros: Imposiciones, reem bolso de préstamos y cobros por todos conceptos, 30.688 pesetas, 10 céntimos.

Salidas o pagos: Préstamos, reintegro a imponentes y pagos por demás conceptos: 16.042 pesetas 00 céntimos.

Libretas nuevas: 5.

Lérida 17 de Junio de 1918. — El Director, Ramon Felip Garcia.

RELIGIOSAS

Santos de mañana. — Santos Marco, Marceliano y Cinaco mrs. y Santa Mariana, virgen.

ESPECTACULOS

La Compañía de Ernesto Vilches nos dió a conocer ayer, dos nuevas obras, «Los de cuota» y «La aventura del coche», original la primera de Pablo Parellada y de los señores Antonio F. Lepina y Enrique Tedeschi, la segunda.

Es «Los de cuota» una obra regocijada y entretenida; el diálogo está plagado de chistes y sus escenas son movidas e interesantes.

Imagínese el lector, conociendo el prodigioso ingenio de Perellada (Meliton González) y su dilatada práctica en ese extraño género de combinaciones de palabras, la de diabluras que contendrá el argumento, en el que campea la musa festiva y altamente cómica.

No hay que decir que el público saboreó con deleite las peripecias que durante la

representación se suceden sin interrupción.

La ejecución no pudo ser más ajustada; todos los intérpretes estuvieron muy felices en el desempeño de sus respectivos papeles, cosechando justos y espontáneos aplausos.

«La aventura del coche» es una producción picaresca. Encontrareis en ella intencionalas travesuras y escenas algo atrevidas pero jamás una ordinariéz ni una grosería.

Los caracteres en general están perfectamente dibujados y el argumento bien trazado, hábilmente construido con una dulce mezcla de gracia y emoción.

Ernesto Vilches el meritísimo actor, que tantos triunfos lleva alcanzados en su carrera, estuvo inimitable, dando gran relieve al personaje que desempeña; matizándole con el exquisito arte que posee.

Irene López Heredia con su trabajo dió brillantez y alegría a la obra, interpretando su papel de manera irreprochable; la gentilísima actriz confirmó una vez más la aureola que la rodea.

Las señoras Folgado, Comendador, Pérez, Navacerrada, Aliacar, Boixader, así como los señores Olózaga, Barrajon, Ozores, Suárez y Povedano contribuyeron muy eficazmente al buen conjunto que obtuvo la representación.

Merece especial mención el señor Calle, actor concienzudo que no necesita de recursos exagerados para hacerse aplaudir.

La presentación escénica, como siempre, de primera y no faltando detalle.

El sábado por la noche se representó «El misterio del cuarto amarillo», obra que sirvió para que los intérpretes fuesen

con justicia muy aplaudidos; todos sin excepción trabajaron con interés para complacer a la concurrencia.

Para mañana: Teatro Campos Eliseos. — Compañía de Ernesto Vilches. Quinta Función de abono, a las diez de la noche: Estreno de las comedias «Maria Victoria» (3 actos), de Linares Rivas y «La paga de alivio» (1 acto), de Alberto Casañal.

Cine del Café Universo. — El Payaso (4 partes).

Anales de la guerra, núm. 23. La criada de Salustiano.

Cine del Café Suizo. — Hombre de siete caras (2 partes).

Bebé y su propietaria. Navidades de Mamá (2 partes).

Campos Eliseos
Compañía de Comedia
DE
Ernesto Vilches
Mañana, martes, 18 Junio de 1918
ESTRENO de la comedia cómica en un acto, original del gran escritor aragonés, **Alberto Casañal**
-- La paga de alivio --
ESTRENO de la alta comedia en tres actos del ilustre Linares Rivas.
MARIA VICTORIA
Precio o decorado de MARTINEZ GARI.

Información Telefónica y Telegráfica

SERVICIO ESPECIAL DE "EL PALLARSA"

CONSEJO DE MINISTROS

A las diez de esta mañana quedaron los Ministros reunidos en la Presidencia para celebrar Consejo.

Los señores Maura y García Prieto antes de empezar la reunión hicieron algunas manifestaciones a los periodistas; el primero dijo que había estado en Palacio despachando con el Rey y el Marqués de Alhucemas expuso que daría cuenta a sus compañeros de la situación de los asilados de la Inclusa, a fin de adoptar las medidas que se consideren necesarias para acabar con la epidemia que tanta mortalidad ha causado.

El Consejo terminó a la una y media de la tarde.

A la salida, el Presidente habló con los reporters les dijo que se habían resuelto varios asuntos de trámite y que se facilitaría más tarde a la prensa una nota oficiosa de lo tratado.

MAS DEL CONSEJO

La nota a que se refirió el señor Maura, dice:

El Consejo de Ministros examinó los asuntos en trámite correspondientes a los diversos departamentos.

El ministro de la Guerra enteró a los demás del número de reclutas que están destinados actualmente a trabajos mineros el efecto de intensificar la producción del carbon.

Se deliberó acerca de algunos problemas de carácter económico, singularmente los que se refieren a ferrocarriles estratégicos y secundarios.

El Marqués de Alhucemas ha relacionado lo que ocurre en la Inclusa, informando al Consejo de las medidas que se proponía poner en práctica para evitar se propague la epidemia entre los asilados, acordando buscar un local adecuado para instalar en él a los niños de dicho establecimiento benéfico mientras dure el actual estado de cosas.

CONGRESO

Esta tarde en el Congreso ha empezado la sesión a las tres y media presidiendo señor Soler

El señor Maura ocupa el banco azul. En los escaños y tribunas hay escasa animación.

Como se trata de una sesión extraordinaria, una vez aprobada el acta, se ha prescindido del periodo de ruegos y pre-

guntas segun dispone el nuevo Reglamento de la Cámara.

El señor Maciá desarrolla su interpelación respecto a la exportación de aceites.

Cuando termine ésta, el vizconde de Eza explicará otra referente a las subsistencias y la conducta del Gobierno frente a esta cuestion. La importancia de este asunto hace creer a muchos que dicho debate puede traer consecuencias políticas muy importantes.

AGRESION AL EJERCITO. UN OFICIAL MUERTO Y OTRO HERIDO.

Tánger. — De Arcila dan cuenta de que dos oficiales al volver de una posición fueron agredidos por sus asistentes pertenecientes a las fuerzas indígenas.

El crimen fué a traición; por la espalda fueron atacados, cayendo uno de ellos muerto y el otro mal herido.

Los criminales diéronse a la fuga internándose en la montaña.

ACCIDENTE RELIGIOSO

Alicante. — Al desfilr por la calle del Dr. Gadea la procesión de la parroquia de San Francisco, se volcaron las andas que sostenian a la Virgen de las Angustias esta al caer sufrió serios desperfectos, y la cabeza del Niño Jesús se partió en pedazos.

Hubo la natural confusión y seguidamente siguió la procesión despues de dejar la imagen en la casa del concejal señor Soler.

Cambios del día de hoy, facilitados por los Sres. HIJOS DE P. VILALTA, Banqueros BOLSA DE BARCELONA DIA 17 JUNIO — 5 TARDE

Interior 4 %	80'90
Exterior 4 %	90'35
Amortizable 5 % 1900	97'60
» 5 % 1917	95'15
Obligaciones Municipales Trimestrales	85'00
» » Semestrales	00'00
» » Reformas	84'00
» Mancomunidad Cataluña	86'50
Banco Hispano Colonial	61'00
Ferrocarriles Norte España	63'80
» M. Z. A.	69'85
» Andaluces	64'20
Franco (cheque)	62'30
Libras »	16'92